

slov.-nemški slovar v tretjem natisku, Počev Duhovski Poslovnik in dr. Ivana Dečka Zbirka zakonov. Oglejmo si te knjige, kolikor moremo ob kratkem.

Slovensko - nemški slovar. Izdan na troške rajnega knezoškofa ljubljanskega Antona Alojzija Wolfa. Uredil M. Pleteršnik. Prvi sešitek. V Ljubljani. Založilo in na svetlo dalo knezoškofjstvo. Tiskala Katol. tiskarna. 1893. 8°. Str. 80. Cena 50 kr. — O načrtu tega dela so čitali naši stari naročniki na «Književnem naznanilu», ki je bilo priloženo 12. štev. lanskega leta. Zvedeli so, da je namenjen ta besednjak najprej rabi, ne pa znanstvu; zato je vanj sprejete besede iz naroda in iz novoslov. knjig. Da se natančno označuje izreka, rabil je gosp. urednik znamenja za naglas in za izgovarjanje nekaterih glasnikov. Na ta način so besede res točno določene. Iz prvega sešitka vidimo, da bode besedje res bogato, zakaj sestava, uredba, vzgledi — vse je prirejeno na kratko, da je na malem prostoru mnogo tvarine.

V teh vrsticah ne mislimo novega dela ocenjevati. Pač pa se bomo ž njim še pečali — upamo — ob raznih prilikah. Sedaj še omenjamo, da je tudi tiskarski del tega sešitka res lep, vzoren. Prijeten tisek, močan papir — kažeta, da bode med tem delom in pa nemško-slovenskim precejšen razloček. Bog daj, da bi se ta pomnik slovenske darežljivosti in slovenskega uma dovršil srečno in v čast kakor pokojnemu knezoškofu, tako tudi gosp. uredniku in vsemu našemu narodu.

Anton Janežičev slovensko - nemški slovar. Tretji natis. Predelal in pomnožil France Hubad, c. kr. gimn. profesor. V Celovci. 1893. Tiskala in založila tiskarna družbe svetega Mohorja. 8°. Str. 900. Cena mehko vezanemu izvodu 3 gld.; trdo vez. z usnjatim hrbtom 3 gld. 50 kr. — Naj povem odkrito, da sem se zveselil tudi tega dela, in kolikor sem se mogel v ta besednjak ozreti doslej, upam, da ne brez vzroka. Ne slučaj, ampak vsekako slovenska pridnost je storila, da sta se oba besednjaka prikazala hkrati občinstvu. Zaradi tega pa mislimo, da ne bodeta drug drugemu na poti, ampak da bodeta oba delovala v prosep naše književnosti. Res je Janežičevo delo od l. 1851., ko je izšlo v 1. izdaji, jako naraslo. Takrat se je imenovalo «Popolni ročni slovar slovenskega in nemškega jezika» in je imelo v 12° obliki le 554 strani. Vendar bode tudi sedanja izdaja v primeri z Wolfvim besednjakom le «ročni slovar», ki seveda ne bode namestoval velikega dela. Prav zato bode pa imel tudi sedaj važno mesto med slovenskimi knjigami. — V tem kratkem času nam ni bilo možno pripraviti se za oceno, tudi za to bode še časa in prostora. Dovolj bodi, da pohvalimo lepo tiskarsko vnanjščino, ki je prav primerna svojemu namenu.

Duhovski Poslovnik. Sestavil Martin Poč, Vaški župnik. III. in IV. snopič. Izdalo «Katol. tiskovno društvo». V Ljubljani, 1892. Tisek «Katol. Tiskarne». Od str. 209. do 343. Obrazci s stvarnim kazalom 40 str. Cena snopičema po 60 kr., celemu delu 2 gld. 40 kr. —

V III. snopiču se obdeluje zlasti «oskrbovanje cerkvenega premoženja», podaje se nauk «o cerkvenih ustanovah», v IV. pa «o nadarbinskem premoženju». Na koncu so obrazci s kazalom. Slišali smo že od več strani, da se bode knjiga prav dobro rabila pri duhovskem poslovanju. S tem je pa tudi podlaga postavljena za slovensko duhovsko uradovanje. Gledé na stvar — kar je poglavitno — treba knjigo pohvaliti in jo toplo priporočiti duhovščini; gledé na jezik in pisavo pa bi želeli več pile. A vsak začetek je težak, in uradniška pisava ni bila menda še nikdar vzor lepote in umevnosti.

Zbirka zakonov zadevajočih posle občinskega področja. I. zvezek. Občinski red in občinski volitveni red z dodatkom drugih zakonov, tikajočih se poslov občinskega področja in z obrazci. Priredil dr. Ivan Dečko, odvetnik, deželni poslanec itd. V Celju 1892. Tiskal in založil Dragotin Hribar. 8°. Str. 368. Cena 1 gld. 50 kr.; v platno vez. 2 gld. 20 kr., po pošti 10 kr. več. — Gospod sestavljalec hoče podati slovenskim uradom, zlasti županom štajerskim, priročno knjigo za uradovanje v slovenskem jeziku, tako nekako, kakor je pokojni Levstik po Globočnikovem izvirniku priredil svoj «Nauk slovenskim županom». Ta zvezek podaje zakone pod temi poglavji: Občinski red. Občinski volitveni red. Dodatek (o cestah, drevju, šoli, porotnikih). Našli smo nekatere male jezikovne nedostatke v knjigi, toda v obče je jezik jako umeven, določen, nekako domač; knjiga je jako pripravna za pomoč uradom, zato jo najtopleje priporočamo vsem, ki je potrebujejo, želimo, da bi se prav pridno rabila, pa tudi, da bi gospod sestavljalec kmalu dodal še II. zvezek.

Levstikovi zbrani spisi uredil Francišek Levec. IV. zvezek. Proza II. Vsebina: Kritike in polemike — Tolmač — Kazalo. Ljubljana. Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. 1892. 8°. Str. 316. Cena 2 gl. — Prijatelj našega slovstva se nehoté zatopi v mile in nemile spomine iz nove dobe, ko čita IV. zvezek zbranih spisov. Saj imaš tu Levstika pred seboj prav takega, kakoršen je bil v raznih dobah pisateljevanja do l. 1870., opazuješ ga ocenjevalca, poslušas jezikoslovca in se učiš lepe slovenske, domače pisave, morebiti nekoliko zmajévaš z glavo poleg njegovih tu pa tam le preostrih odgovorov, a naposled si ne moreš kaj, da ne bi rekel: «Tako piše mož, ki vé, kaj piše.» Iz tega zvezka spoznaš, koliko je storil Levstik za pravilno slovensko pisavo. Res je mahnil večkrat predaleč, a načela njegova za našo pisavo so trdna, in ker so obveljala, zato je napredovala slovenščina tako hitro in dosledno. Njegov spis «Napake slovenskega pisanja» naj bi premislil in si zapomnil vsak slovenski pisatelj.

Ko bodo naši slovstveniki zopet čitali Levstikove opazke in opomine, spravili bodo na dan še marsikako vprašanje. Morebiti bomo na platnicah kaj sprožili.

Razven treh spisov so bili že vsi deli tega zvezka objavljeni. Gospod urednik zatrjuje, da ni ničesar premenil, samo nekaj žaljivega je izpustil. Dasi bi radi o nekaterih malenkostih izpregovorili, posebno še opozorili na Levstikove